

Stiftelsen Kirkens Familievern

STIFTELSEN KIRKENS FAMILIEVERN
ÅRSMELDING 2015

**HER FINNER DU KIRKENS
FAMILIEVERN I NORGE:**

- Øst-Finnmark
- Mosjøen
- Sør-Trøndelag
- Haugaland
- Sør-Rogaland
- Øvre Telemark
- Hallingdal
- Ringerike|
- Follo
- Otta
- Christiania torv

INNHold

SKF OG DENS ARBEID **3**

PILGRIMSVANDRING **7**

FAMILIE OG RELIGION **8**

UTFORDRINGER OG KONFLIKTER I DEN MUSLIMSKE FAMILIEN **11**

HVOR SØKER DEN MUSLIMSKE FAMILIEN RÅD **12**

MOSKEER OG MUSLIMSKE FELLESSKAP I ROGALAND **14**

MINORITETSFAMILIENS TANKER OG ERFARINGER MED FAMILIEVERNKONTORET **16**

ICDP-FORELDREVEILEDNINGSPROGRAM **19**

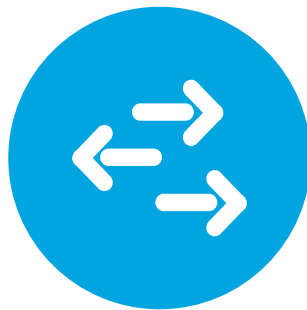
STYRETS ÅRSBERETNING 2015 **20**

STIFTELSESSTYRET **22**

STATISTIKK 2014 **23**

SKF OG DENS ARBEID

BENITA CHRISTENSEN
DIREKTØR

SAMTALETILBUD

Familievernkontorene tilbyr samtalebehandling for par, familier og enkeltpersoner som ønsker hjelp til å mestre mellommenneskelige utfordringer og kriser. Parsamtaler har i alle år vært familievernets kjernevirksomhet, og kontorene tar imot alle typer par- og familier: heterofile, homofile, kjærester, samboere, gifte eller par som har inngått partnerskap. Familievernkontorene prioriterer unge par, familier med barn og samtaler med barn.

MEKLING

Alle par som skal flytte fra hverandre, og som har barn under 16 år, må møte til lovbestemt mekling. Målet med meklingen er å få en god start på det videre foreldre-samarbeidet, og å lage en avtale som viser hvordan foreldrene vil fordele foreldreansvar, bosted og samvær for felles barn. Avtalen skal legge vekt på hva som vil være den beste ordningen for barna. Forskning har vist at det er en høy risiko for barn å vokse opp i hjem med store konflikter. Meklingen setter barna i fokus og har som mål å hjelpe foreldre til å være gode foreldre selv om de ikke er par lenger.

KURS

Å leve i et parforhold kan være fantastisk, men det er også hardt arbeid. Stiftelsen arrangerer samlivskurs som kan hjelpe par til å få det enda bedre i sine liv, samt håndtere ulikheter på en god måte.

12 000 HENVENDELSER TIL SKF I 2015

Som lovpålagt spesialtjeneste skal familievernnet gi tilbud om behandling og rådgivning der det foreligger vansker, konflikter eller kriser i familier. SKF har familievernkontor i følgende områder; Øst Finnmark, Mosjøen, Sør-Trøndelag, Haugalandet, Sør - Rogaland, Øvre Telemark, Hallingdal, Ringerike, Otta, Oslo og Follo og en liten administrasjon i Oslo lokalisert på Diakonhjemmet. I 2015 hadde SKF til sammen 12.000 nye henvendelser for samtaler og rådgivning. Av disse var 7.300 samtaler og 4.700 meklinger. Familievernkontorene har i tillegg utadrettet virksomhet som veiledning, informasjon og undervisning om familierelaterte tema. I 2015 gjennomførte Familievernkontorene i SKF 276 utadrettede tiltak, herav 40 tiltak finansiert på midler utenom driftstilskudd fra Bufetat. Dette er forebyggende arbeid som på sikt kan det demme opp behovet for bevilgninger til mer ressurskrevende tiltak.

FAMILIENS BETYDNING

Over tid har vi gått fra storfamilien via kjernefamilien til «multifamilien», familier med mange og ulike relasjoner. Mens familien for noen først og fremst er kjernefamilien, inkluderer andre umiddelbart

andre familiemedlemmer og/eller venner i sin definisjon av familien. Familie handler om å høre sammen. Noen ganger er vi mange, andre ganger få og andre ganger bygger vi nye familier. De nærmeste relasjonene er avgjørende for den livskvalitet vi gir hverandre og som igjen er avgjørende for hvordan samfunnet utvikler seg.

Høsten 2015 utarbeidet SKF en tre minutters film til nettsiden for å rette oppmerksomhet på familiens betydning. I denne filmsnutten formidler statsråd Solveig Horne, Knut Arild Hareide (KrF), Abid Raja (V), biskop Solveig Fiske, forfatter Edvard Hoem og blomsterhandler Finn Schjøll hva familien betyr for dem

FILMSNUTT OM FAMILIEN PÅ TV OG KINO

Med midler fra Kirkeofringer ble det utarbeidet en kortversjon på 30 sekunder av filmen om familiens betydning. Denne ble vist på TV Norge første juledag og sendt som kinoreklame i en rekke norske byer og steder i romjula. I den 30 sekunder lange filmen forteller deltagerne hva familien betyr for dem, på godt og når det er utfordrende. – «For hver enkelt av oss har jula har ulik klang, den er god, sammensatt

og sårbar», sier Solveig Fiske i filmen.

– «Familien blir for meg viktigere og viktigere for hvert år som går», er Edvard Hoems budskap. Solveig Horne uttaler «det viktigste er at vi som enkeltpersoner, som naboer og slektninger klarer å se de som sliter litt ekstra i denne tiden». Finn Schjøll fremholder at «alle skal med, og visst ikke alle er med så blir det vanskelig. Gjør omverdenen til din familie. Den bør ikke være så snever».

MINORITETSPROSJEKT

I Strategiperioden er minoritetsarbeid en fanesak for SKF. I 2015 ble Rapporten «Minoritetsfamiliers tanker om og erfaringer med familierådgivning innad i og utenfor familien» initiert og utarbeidet i et samarbeidsprosjekt mellom Stiftelsen Kirkens Familievern og Senter for interkulturell kommunikasjon. Rapporten har fokus på familierådgivning blant muslimske familier og er basert på kvalitativt feltarbeid i Sør-Rogaland. Det er også utført en systematisk gjennomgang av eksisterende litteratur på temaet. Analysene viser familiens sentrale betydning og rolle generelt for muslimer i alle faser i livet og spesielt i forbindelse med konflikter og konfliktløsning. Videre bekrefte funn

fra tidligere forskning om minoritetsbefolkningens generelle skepsis til offentlige tjenester og opplevelsen av å ikke bli forstått. Rapportens bidrag relaterer seg først og fremst til den geografiske konteksten studien har tatt utgangspunkt i som er Stavanger, og der prosjektet har gitt et kontekstuell bidrag i form av lokal kunnskapsutvikling på det flerkulturelle feltet generelt og mht. familievernnet i møte med mangfold spesielt. Videre bidrar prosjektet gjennom sin etnografiske tilnærming med å skrive frem minoritetenes stemmer, tanker og erfaringer knyttet til konflikt og konfliktløsning, uavhengig av deres tilknytning til en spesifikk moské eller erfaring med familievernnet. I forbindelse med prosjektet er det også produsert tre filmer. Rapporten og filmene er tilgjengelige på www.kirkensfamilievern.no. Vi har valgt å vie dette temaet stor plass i denne Årsmeldingen gjennom ulike artikler, sammen med artikkel om pilgrimsvandring og ICDP

Vi håper denne årsmeldingen gir god lesing. Om du ønsker nærmere informasjon om familievernnettjenestene og/eller Stiftelsen Kirkens Familievern, ta gjerne kontakt.

Stiftelsen Kirkens Familievern (SKF) er en ideell aktør innen familievernet organisert som egen stiftelse med 11 kontorer over hele landet med totalt 160 ansatte. Familieverntjenesten i Norge blir utført av både ideelle aktører og offentlige aktører som representerer to spor men ulikt eierskap.

*Nederst fra vestre:
Otta: Geir Vik
Hallingdal, Ringerike: Gunvor Ek
Sør- Rogaland: Jon Aarsland
Sør-Trøndelag: Stig Winsnes,
Haugaland: Kari N. Simonsen
Øst Finnmark: Ellen Rygg,
Christiania torv: Geir Dager
Follo: Tor-André Ribe- Anderssen,
Øvre Telemark: Gunnar Ofte,
Mosjøen: Lise Hansen Olderskog
Direktør: Benita Christensen*

PILGRIMSVANDRING

PER TORE IVERSEN
FAMILIEVERNKONTORET ØVRE TELEMARK

I gamle dagar kunne folk bli dømde til pilegrimsvandring for å sone straffa si. Ein tenkte at vandringa gav tid til ettertanke, ein kunne legge det gamle bak seg og få ein ny start.

I vår tid vandrar folk over fjellet mot sine mål på nytt. Ein pilegrim er ein person som forebur eller gjennomfører ei reise av åndelege grunnar. Pilegrim kjem av det latinske ordet *peregrinus*, som tydar «framand» eller «utanlandsk». Pilegrimsreise er kjend frå fleire religionar og nytta av begrepet er utvida, slik at ein som reiser til ein stad som er viktig for seg kan bli kalla pilegrim. Pilegrimen søker gjerne andeleg reinsing eller å kome nærare det gudommelege. I middelalderen fekk det og betydinga «ein som vandrar frå stad til stad». Tradisjonelt var det vanleg å sjå på vegen til målet som ein viktig del av pilegrimsferda. Ein bruka lang tid, og trassa mange farer. Det var vanleg å vandre fleire i lag, det var for utrygt aleine. Slik blei ein kjend og måtte forhalde seg til andre og andre sine grunnar til vandringa. Ein kan nok og sjå pilegrimsvandringa som ei moglegheit til å bli kjend og komme til fred og forsoning med noko «framand» i seg sjølv.

VANDRING MOT NY MESTRING, HAUKELIFJELL TIL RØLDAL 3.–4. SEPTEMBER 2015

Der gjekk me då, seks karar som hadde møttest på sinnemeistringskurs. Me gjekk i lett regnver mot Dyrskar. Som namnet seier trekker og rein og andre dyr gjennom skaret. Dyr- kan og tydast –dør, ei åpning mellom aust og vest, og kanskje ei dør fra noko gamalt mot noko nytt?

I regnveret kom lavvoen raskt opp ved Midtlægre. Ei heil lita kommunikasjonsøving i seg sjølv. Ein må snakke saman og vere tolmodige med kvarandre. Nye praktiske sider kom fram, sider ein ikkje kan nytte og oppdage i stolringen på grupperommet. Om morgonen var det is på pyttane, hunden Fenris logra og ulte glad mot dagen medan kaffevatnet kokte opp. Me gjekk i strålende ver mot Røldal med ei lita oppgave i sinnet: kva positivt opplever du undervegs?

Røldal har vore eit pilegrimsmål i mange hundre år. Krusifikset i stavkyrkja blei sagt å sveitte natt til 6. juli. Sveiten var lekjande for

alle slags lidingar. I totida var me framme, Kyrkjetenaren hade teke i mot pilegrimar før og ringde i kyrkjeklokkene. Noken av oss hadde bore ein liten stein i lomma over fjellet, denne såg me på ein siste gong før me la den fra oss ved kyrkjeveggen.

Ein forsiktig konklusjon er at me fekk sjå ulike og nye sider med kvarandre. Folk venta på kvar andre og prata saman undervegs. Å gå saman, heil stille og samtidig vite at me går her av same grunn mot same mål gjer noko med deg. Det vert formidla noko ord ikkje famnar. «Takk for at du går her med meg», sa ein, han sa ikkje meir, det heldt meir en nok. For meg var det ei gåve å få vere med frå familiekontoret. Pilegrimsvandringa gjev eit unikt møte mellom menneskje og med natur som ikkje let seg gjere andre stadar. Det vert ei personleg vandring i sitt eige landskapi og ei felles vandring i ein tradisjon som er hundrevis av år gamal.

Takk for at eg fekk vandre med.

FAMILIE OG RELIGION

GUNHILD ODDEN
FORSKER OG LEDER SIK

Hvordan definerer muslimer bosatt i Norge i dag den muslimske familien og muslimske verdier? Hvordan påvirker en migrasjons-kontekst deres forhold til det religiøse rom og religiøse nettverk? Det er noen av spørsmålene som rapporten «Minoritetsfamiliers tanker om og erfaringer med familierådgivning innad i og utenfor familien» gir svar på.

STORFAMILIEN VIKTIG

Familie fremstår som viktig for alle informantene i rapporten, inkludert de som har konfliktfylte relasjoner til en eller flere familiemedlemmer. Mens familien for noen først og fremst er kjernefamilien, inkluderer andre umiddelbart andre familiemedlemmer i sin definisjon av familien.

«Familien er det viktigste i Sudan. Og der er det et veldig godt forhold mellom alle generasjoner i familien: mellom bestefar og bestemor, min mor og min far og mine fettere, mine nevøer, tanter og onkler. Familien er bundet godt sammen. Alle tar vare på hverandre. Det er ikke som i noen land hvor man plasserer gamle folk på et sted for gamle mennesker. Nei, det ville aldri ha skjedd i mitt land» (Suleyman, Sudan).

DEN MUSLIMSKE FAMILIEN

Hvordan «den muslimske familien» defineres, varierer fra en religiøs og nominell definisjon til en relasjonell og verdimesig definisjon.

«Hvem er en muslimsk familie? En muslim per definisjon [...] er den som har godtatt at det finnes bare en Gud og Muhammed er hans sendebud. Så lenge du aksepterer det, så er du en muslim per definisjon» (Deepika, Sri Lanka).

«En muslimsk familie er en familie som forstår seg selv. Det er en relasjon mellom mor, far og barna og ungene klarer seg godt. Forholdet mellom mann og kone er basert på tillit og respekt og begge parter utfyller hverandre. Ungene respekterer foreldrene og foreldrene respekterer barna. Dette høres litt poetisk ut, men det er slik det er. Det som betyr noe for meg er å ha en familie som klarer seg godt, som er vellykket. En muslimsk familie er en familie hvor barna går på universitetet og hvor barna hjelper til» (Khalid, Syria).

Andre poengterer i rapporten at en muslimsk familie kan ha et sterkere forhold til muslimsk kultur enn til muslimsk religion og, slik, definere seg som «tradisjons-

muslimer». Andre igjen fremhever at deres arabiske identitet, som går på tvers av både religion og landegrenser, oppleves som viktigere enn deres muslimske identitet. Videre kan et individ identifisere seg selv som ikke-muslim, men allikevel i større eller mindre grad ha en aktiv relasjon til en muslimsk familie. Begrepet «den muslimske familien» bør med andre ord forstås i vid forstand, og i mange sammenhenger fremstår kanskje begrepene «minoritetsfamilier», «migrant-familier» eller «flerkulturelle familier» som mer sakssvarende.

MUSLIMSKE VERDIER

Åpenhet og medmenneskelighet blir spesielt fremhevet som muslimske verdier og symboliserer for informantene evnen til å møte alle mennesker på lik linje, uavhengig av religiøs tilknytning. Evnen til å være en del av nettverk som går på tvers av religiøse og/eller etniske grenser gjenspeiles i forholdet til det religiøse rom og organisert religion. God oppførsel og tilgivelse blir også identifisert som muslimske verdier og kan knyttes opp mot konflikter (normative konflikter relatert til handlinger) og konfliktløsning (tilgivelse som grunnleg-

gende prinsipp i islam) som er kjernen i prosjektet.

RELIGION OG MIGRASJON

Når det gjelder forholdet mellom religion og migrasjon, kan tro både oppleves og praktiseres annerledes i en migrasjons-kontekst enn i hjemlandet. Zara fra Tyrkia forteller eksempelvis at hennes mor har begynt å gå med hijab etter at de kom til Norge, noe hun mener kan relateres til forhold som at «venninnene gjør det» og at «det er mer religion i Stavanger enn de plassene vi kommer fra i Tyrkia». I en kontekst hvor man er (blitt) minoritet, kan en felles religiøs identitet styrke følelsen av fellesskap og sådan sees på som en akkulturasjonsstrategi (hvordan man tilpasser seg en ny kultur og et nytt samfunn). Tilhørighet til religiøse fellesskap kan i en migrasjonskontekst både hemme og fremme integrering. Amir fra Jordan har eksempelvis opplevd at hans far, svært religiøs og en del av et formelt religiøst nettverk, i stor grad har hindret han i å delta på arenaer som i vid forstand anses som integreringsfremmende (fritidsaktiviteter, skoleturer osv.).

RELIGIØSE ROM OG NETTVERK

Blant informantene i rapporten finner man et bredt spekter av forhold til det religiøse rom, som her først og fremst relaterer til moskeene i Stavangerregionen. Datamaterialet gir et innblikk i de mange årsakene til at man kan oppsøke det religiøse rom (følelse av tilhørighet, ervervelse av kunnskap om religion og/eller religionsutøvelse i det norske samfunn, personlig møte med Gud ...) og hvorfor man kanskje velger en spesifikk moské fremover en annen (religiøs retning, fravær av politiske hensikter, personlige relasjoner, beliggenhet, etnisk tilhørighet ...) Videre kan man parallelt være en del av flere religiøse nettverk (oppsøke ulike moskeer og/eller også være del av en annen type religiøst nettverk som en kvinnegruppe, islamsk kvinneforening, religiøs forening som organiserer sosiale aktiviteter ...) og at slike parallelle nettverk kan gå på tvers av religiøs identitet (være muslim og gå i moskeen, men også delta i aktiviteter organisert av et kristent fellesskap). Dette er kunnskap som kan være nyttig å ta med seg i det videre arbeidet med å nå ut til flere familier som identifiserer seg, på en eller annen måte, til muslimsk religion og/eller kultur.

UTFORDRINGER OG KONFLIKTER I DEN MUSLIMSKE FAMILIEN

GUNHILD ODDEN
FORSKER OG LEDER SIK

LAVKONFLIKT- OG HØYKONFLIKTFAMILIER

I rapporten «Minoritetsfamiliers tanker om og erfaringer med familierådgivning innad i og utenfor familien» fremkommer både det som kan kategoriseres som *lavkonfliktfamilier* og *høykonfliktfamilier*. Noen av de identifiserte utfordringene kan ikke direkte relateres til familiens status som minoritetsfamilier (hverdagslogistikk, økonomi, «vanlig krangling»). Det er imidlertid viktig at en situasjon som kan defineres som «ikke-kulturell» i en familie (som for eksempel en stram økonomi grunnet en lengre sykemelding), i andre familier kan forstås i lys av kultur og/eller migrasjon (som for eksempel stram økonomi fordi store deler av inntekten blir sendt til familiemedlemmer i hjemlandet). En bevissthet rundt betydningen av person og situasjon via en *kontekstuell tilnærming* er derfor viktig.

Å VÆRE EN FAMILIE «HER OG DER»

Andre utfordringer og konflikter som informanter i familien forteller om kan i større grad knyttes opp mot deres status som *transnasjonale familier* hvor det stilles forventninger både her (i Norge) og der (i hjemlandet) av ulike familiemedlemmer, (etniske) nettverk og/eller det norske samfunnet generelt. Familiemessige

forventninger og sosial kontroll fremstår her som sentrale begrep, som gjensidig påvirker hverandre. Sosial kontroll referer til situasjoner hvor ulike virkemidler tas i bruk for å vise at sosial atferd er ønsket eller uønsket i en gruppe (*inn-gruppen* eller *referansegruppen*). Nøkkelinformant 1 forteller at «mobbing» og «utestengelse» av en familie fra den nasjonale gruppen kan være et slikt virkemiddel. Hun forteller videre at for å beskytte seg mot nettopp dette (mobbing og utestengelse), vil mange familier følge gruppenormen for dernest også selv utøve sosial kontroll overfor for eksempel egne barn i form av begrensninger hva angår nettverk, fritid, valg av yrke eller partner. Slik opplever familien annerkjennelse fra inn-gruppen og distanserer seg fra ut-gruppen. Om barnet selv ikke følger familiens normer og regler, til tross for iverksatte virkemidler, kan familien selv velge å utestenge barnet.

FLERKULTURELL OPPVEKST

Informantene som kom til Norge som barn forteller at de har opplevd en flerkulturell oppvekst som spesielt utfordrende og tidvis vanskelig. Noen forteller om en særdeles streng sosial kontroll, utøvd av foreldrene, i form av begrensede mulighet for deltakelse på skoleturer og fritidsaktiviteter, opphold

i hjemlandet under tvang, valg av studieretning og yrke eller valg av partner. Andre fremhever den kontinuerlige navigering mellom to kulturer, i løpet av barne- og ungdomstiden, som spesielt utfordrende.

«Du blir som en kameleon. Du må skifte farge ut i fra omgivelsene dine, ut ifra hvor du er. Videre i livet, i voksenlivet så kan du jo bruke det som fordel, at du har så mye bagasje, og ha det som ressurs. Men det kan fort føre til at du går andre veier også, som ikke vil være så heldige, for å si det sånn. Så det er alt etter hvordan man håndterer den bagasjen man får tildelt» (Zara, Tyrkia).

«I musikktime der var det sånn at jeg nektet å røre den blokkfløyta. Sånn satt jeg og tenkte: «Dette er djevelens verk» [...] Jeg er oppvokst med å tenke sånn. Sant. Da satt jeg i mitt eget hjørne, mens alle samla seg tett sammen og sang, og jeg bare leste Koranen i hodet mitt. Veldig rart å tenke tilbake på den tiden da, men da var jeg altså ti år» (Amir, Jordan).

Flere forteller om «opprørsk» perioder hvor de har tatt avstand fra enten norsk eller etnisk kultur, for så, i voksen alder, finne et mer balansert forhold til sin fler kulturelle identitet. En av informantene

forteller imidlertid at han opplever at han har tatt varig skade av sin flerkulturelle oppvekst preget av en streng far.

NÅR PARTENE HAR ULIK BOTID

Aspekter relatert til ulike akkulturasjonsprosesser kan føre til utfordringer i ekteskapet. I rapportens datamateriale er det hovedsakelig i forhold der partene har ulik botid dette fremstår som spesielt utfordrende. Ytre symboler som klær, sminke og hijab, samt kjønnsmessige normer relatert til familie- og arbeidsliv kan her fremstå som konfliktskapende. En informant forteller at han og ektefellen ikke er enige i når de skal prøve å få barn. En annen forteller at oppdragerstilen («norsk» og individualistisk versus «arabisk» og kollektivistisk) for fremtidige barn et aspekt han og kona diskuterer og hvor de er uenige. Her er også en kontekstuell tilnærming viktig. Ulike ektefeller vil ha ulike tilpassingsstrategier der noen vil vektlegge opprinnelseskulturen, mens andre i større grad vil ta avstand fra denne. I forståelsen av ulike tilpassingsstrategier, og eventuelle konflikter relatert til disse, vil en *interseksjonell tilnærming* være viktig, der variabler som etnisitet, kjønn, sosial klasse, alder og generasjon vil kunne si noe om identitet og makt, i vid forstand.

HVOR SØKER DEN MUSLIMSKE FAMILIEN RÅD?

GUNHILD ODDEN
FORSKER OG LEDER SIK

FAMILIENS ROLLE

I rapporten «Minoritetsfamiliers tanker om og erfaringer med familierådgivning innad i og utenfor familien» fremkommer det at konfliktløsning i muslimske familier skjer først og fremst innenfor rammen av familien. Dette er i samsvar med funn fra den internasjonale litteraturen på temaet. Medlemmer av den utvidede familien, i Norge, i hjemlandet eller i et tredje land, kan stille opp, på forespørsel eller på eget initiativ, som rådgivere eller meglere. Involvering av familiemedlemmer i forbindelse med konflikter kan oppleves som både positivt (konflikten løses), negativt (involveringen gjør at konflikten eskaleres eller at nye konflikter oppstår) eller som en forpliktelse («slik er det i vår kultur»). Noen forteller at de som ektepar har bestemt at de skal løse alle utfordringer innenfor husets fire vegger, uten involvering av andre. Det er med andre ord et bredt spekter av måter konflikter løses, eller søkes løst innen rammen av familien, og opplevelsen av dette varierer.

VENNER OG UTVIDET NETTVERK

Videre kan venner og kontakter i det utvidede nettverket gi råd og hjelp. Det kan se ut til at disse ofte har minoritets-

bakgrunn, men norske venner kan også noen ganger bidra. Videre fremstår minoritetsmiljøenes nøkkelpersoner som aktører som kan bidra i ulike situasjoner. Disse har ofte lang botid, og med kunnskap om både majoritet- og minoritetskulturen fremstår de som mulige kulturoversettere. Det er ofte personer tilknyttet et formelt nettverk (arbeidsplass, innvandrersorganisasjon, politikk, moské ...) som i kraft av dette får en slik status (manifest og latent funksjon), også for majoritetsbefolkningen. I noen tilfeller kan det også se ut som om noen personer blir mer brukt og/eller sett på som ressurspersoner av majoritetsbefolkningen enn av minoritetsbefolkningen.

OFFENTLIGE TJENESTER MINDRE BRUKT

Hva angår offentlige nettverk, har informantene i rapporten ulike tanker og erfaringer med disse. En tendens er imidlertid at minoritetsfamilier i liten grad oppsøker offentlige tjenester generelt i forbindelse med familierelaterte utfordringer og konflikter. Dette forklares i datamaterialet på følgende måte: 1) I muslimske familier er normen at konflikter løses innad i familien og at 2) tilsvarende tjenester (derfor) ikke finnes i hjemlandet.

De fremstår derfor som fremmede, hvilket igjen kan relateres til 3) en generell mangel på informasjon om profesjonelle tjenester generelt (og familievernet spesielt). Videre er det en viss 4) frykt for ikke å bli forstått fordi kulturaspektet enten blir overvurdert eller undervurdert av tjenestepersonellet i deres møte med gruppen. Dette kan igjen knyttes til 5) manglende interkulturell kompetanse hos ansatte med norsk bakgrunn og for få ansatte med minoritetsbakgrunn. Videre blir spesielt barnefamiliers mulige hindringer når det gjelder å ta kontakt med det offentlige tjenestetilbudet relatert til 6) bildet og frykten mange av disse har for offentlige tjenester generelt og barnevernet spesielt.

Selv om tendensen går i retning av at konflikter blir løst innad i familien, betyr ikke det at formelle aktører ikke blir konsultert. Krisesenteret forteller eksempelvis om stor pågang fra minoritetskvinner, og flere av informantene har en formening om senteret som et sted hvor man får god hjelp. Krisesenteret i Stavanger har en koordinator som jobber spesifikt med minoritetskvinner. Hun forteller at volden eskaleres når et ektepar flytter til en ny kontekst. Hun forteller videre at mange

av kvinnene som kommer til krisesenteret kommer fordi andre instanser har fanget opp en voldsproblematikk i parforholdet. Et eksempel på en slik instans er Johannes læringscenter som har ansvaret for introduksjonsprogrammet i Stavanger. Minoritetsrådgiveren ved en ungdomsskole i Stavanger forteller på sin side om mange samtaler med unge, men også deres foreldre, relatert til familierelaterte konflikter og utfordringer. Minoritetsrådgiverne utøver sin tjeneste på vegne av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) og er ett av flere tiltak rettet inn mot tvangsekteskap.

IMAMEN ROLLE

Hva angår imamens rolle i forbindelse med familierelaterte utfordringer og konflikter, ser denne i stor grad ut til å være av religiøs karakter, hvor det religionen sier om et aspekt eller en handling, blir vektlagt. Kun en av informantene forteller at hun og ektemannen har brukt en imam og en kvinnelig *hoca* tilknyttet moskeen i forbindelse med ekteskapelige utfordringer relatert til «hva som er kultur og hva som er religion» og at hjelpen de fikk, løste situasjonen. Imamen selv forteller at han i liten grad blir spurt om råd i forbindelse med familieutfordringer

og forklarer dette med at medlemmer i moskeen har sett han vokse opp og fortsatt betrakter han som et barn. Om han befinner seg i Oslo, blir han derimot i større grad konsultert. Igjen ser vi hvordan konteksten har innvirkning på en situasjon. Det kan være at i andre geografiske kontekster kan imamen(e) ha en annen og større rolle. I Stavanger er antall imamer begrenset (ikke alle moskeene har en imam). I tillegg er noen av disse i Norge på et tre måneders langt turistvisum. Deres eventuelle rolle som brobyggere mellom moskeen og tjenestetilbudet er i slike tilfeller begrenset. Samtidig kan andre personer tilknyttet moskeen, men som ikke har status som imam, inneha en slik rolle (som for eksempel den kvinnelige hocaen nevnt over). Det som er viktig er å være bevisst på at miljøet i moskeen kan ha en rådgivende funksjon for noen, men ikke for alle.

MOSKEER OG MUSLIMSKE FELLESKAP I ROGALAND

GERD MARIE ÅDNA
FØRSTEAMANUENSIS VID/MHS

Hva karakteriserer det religiøse landskapet i Stavanger? I rapporten «Minoritetsfamiliers tanker om og erfaringer med familierådgivning innad i og utenfor familien» er byens moskeer og andre religiøse nettverks kartlagt. I det følgende gir vi et lite innblikk i Stavangers formelle religiøse fellesskap.

Makki-moskéen etablerte seg i Erichstrupsgate 10 i 1996 og imamen her har pakistansk bakgrunn, men medlemmene er internasjonale. På en vanlig fredagsbønn i november 2015 forteller imamen at det antagelig var menn fra 18 nasjonaliteter til stede. Imamen har en misjonærs klare mål, nemlig å samle mennesker i tro på Allah. Kvinnene kommer ikke til Makki-moskéen til bønn; de er hjemme. På koranskole-samlingene som imamen ofte har, er derimot både gutter og jenter til stede. Norsk og engelsk er hovedspråk i denne moskeen.

Hanafiya-moskéen er en annen moské med pakistansk majoritet (Rogaland Muslim Society). Den holder til i Store Skippergate 4, men ble stiftet i et annet hus i 1981. Her er det et stort innslag av eldre sør-øst-asiatiske familier som har bodd i byen siden

slutten av 1970-tallet. Som navnet tilsier, står de i den *sunni*-islamske *hanafi*-lov-skole-tradisjonen, som er den rådende i Pakistan, og urdu er hovedspråket.

Rett ved siden av ligger den moskéen som har eksistert lengst tid i samme bygg, nemlig **Mevlana-moskéen** i Verksgata 41. Dette sunni-islamske fellesskapet har hovedsakelig tyrkisk-kurdisk-språklige medlemmer. I perioder har moskéen hatt imamer fra Tyrkia; de har oppholdt seg i byen i inntil fire år før de måtte dra tilbake. Denne moskéen har i likhet med flere andre hatt flinke kvinnelige lærere for barn og kvinner. Kjønnssdelingen og islams syn på kvinners oppgaver gjør det uaktuelt for kvinner å fungere som imamer for menn, men de ser ut til å spille en meget viktig rolle for de barne- og kvinnegruppene de samler til undervisning og som de besøker hjemme ved behov.

Like bortenfor Mevlana-moskéen, i Reidar Bergesgate 14, ligger en annen tyrkisk-kurdisk moské, **Det Islamske Kultursenter i Stavanger**. Dette senteret ble stiftet 6. november 1988, og kontaktperson er ifølge Brønnøysundregisteret Kadir Karaduman.

Kilder har fortalt oss at de holder på med å pusse opp et større hus i Randabergveien, men det er ikke klart når dette kan innvies.

Verken Mevlana-moskéen eller dette senteret er medlem av det såkalte **Muslimsk Fellestråd** i Rogaland (MFR), men senteret er svært aktivt når det gjelder basarer og aktiviteter for hele det tyrkiske miljøet i byen.

Eyüp Sultan-moskéen i Harald Hårfagresgate 4 er et stort (ca. 500 medlemmer) og aktivt sunni-islamsk fellesskap der Yasir Akdeniz er kontaktperson. De tilhører det såkalte Milli Görüs-fellesskapet med stor aktivitet både i moderlandet Tyrkia og i Tyskland. Så sant de har en imam, vil denne stå for undervisningen av barn og voksne menn. Det er også pensjonerte imamer som kommer til Stavanger på turistvisum for å undervise i islam på tyrkisk. Disse har sjelden den kulturkunnskap som trenges i møtet med yngre folk på leting etter sin åndelige og sosiale identitet. I perioder har også de hatt svært dyktige kvinnelige lærere som står for undervisning av barn og unge og eldre kvinner, gjerne også kvinner som enten har tenkt å konvertere eller nylig har gjort det.

Stavangers største moské, Islamsk Opplæringscenter, **Moské Masjid Noor** (som betyr 'Lysets moské') i Bergsagelveien 9, er heller heterogen når det gjelder sine mer enn 1200 medlemmer og disses land- og språkbakgrunn. Moskeen ble stiftet 2. mai 1995 og har hatt tilhold ulike steder i byen, men har nå i mange år vært i Hillevåg. I en del år hadde de en egyptisk imam som skrev en doktoravhandling på Universitetet i Stavanger. Dette fellesskapet har et aktivt arbeid for 190 barn gjennom lørdagsskole, dvs. leksehjelp og koranskole. Undervisningsleder er Naz Fatima Cader. Mange av kvinnene her i moskéen har også vært aktive i den såkalte **Islamsk Kvinneforening**, som er et møtested for forholdsvis konservative muslimske kvinner som vil lese og lære mer om islamsk teologi og lære.

I tillegg til disse moskéene er det sunni-islamske fellesskap i Sandnes og Haugesund som i perioder har kunne engasjere en imam.

Noen av de muslimske lederne, kvinner og menn, er også aktive i lokalpolitikken. Særlig Arbeiderpartiet har trukket til

seg gode folk fra disse miljøene (særlig fra Masjid Noor), mens andre er parti-uavhengige eller tilhører Høyre. Noen muslimer er aktive i foraer som *Kirkens Dialogsenter* eller *Samarbeidsrådet for Tros- og Livssynssamfunn* som bidrar til tjenlige drøftinger av utfordringer som å finne fosterfamilier med muslimsk bakgrunn, eller temaer som radikaliserings av unge og andre sider ved det å være et religionsfellesskap i et stadig mer sekularisert samfunn.

UTBLIKK

Samtidig er det viktig å understreke at fokuset på de ulike *organiserte* fellesskapene kan føre til den misforståelsen at alle de 11 000 muslimene i Stavanger er svært religiøse og at de fleste praktiserer sin tro gjennom bønn, ukentlige og årlige ritualer. Verken SSB eller vi har tall på dem som ser på seg selv som *kulturelle* muslimer, der tilhørighet til en muslimsk kulturbakgrunn og familie betyr mye, men en tro på en gud er fjernere. For å bedre forstå de nyankomne flyktningene – derav mange med muslimsk bakgrunn – som kommer til byen høsten 2015, ville det være svært interessant å undersøke hva deres tro betyr for dem og hva de eksisterende fellesskapene gjør for dem.

MINORITETSFAMILIERS TANKER OG ERFARINGER MED FAMILIEVERNKONTORET

GUNHILD ODDEN
FORSKER OG LEDER SIK

FAMILIEVERNKONTORET LITE KJENT

Det fremkommer i datamaterialet i rapporten «Minoritetsfamiliers tanker om og erfaringer med familierådgivning innad i og utenfor familien» at familievernkontolet er lite kjent. Flere av informantene har aldri hørt om familievernkontolet før. For de som kjenner til tjenesten, fremkommer det både positive og mindre positive tanker og erfaringer om tilbudet.

VARIERENDE ERFARINGER

Nøkkelinformant 1, minoritetsrådgiver, forteller at Familievernkontolet blant minoritets-befolkningen i Stavanger «har dårlig rykte». Når vi ber henne utdype forteller hun at:

«Det har vært familier som har vært der og hatt samtaler der de føler at de ikke har blitt møtt med forståelse. Tydelig og greit. Der de føler at de rett og slett ikke blir møtt med det behovet de har, eller at de blir rett og slett møtt med fordommer, fordi de nettopp har en annen kulturell bakgrunn, eller har en minoritetsbakgrunn. Det har jeg faktisk fått høre» (Nøkkelinformant 1, minoritetsrådgiver).

På spørsmål om slike erfaringer skaper dårlig rykte svarer nøkkelinformanten at «Det tror jeg, for det sprer seg jo videre, så sier du at 'vet du hva, jeg var der, de var jo bare helt håpløse', så går det videre og spinner og går.» Hvor utbredt denne oppfatningen av Familievernkontolet som lite kultursensitive i sitt møte med innvandrerbefolkningen er, er ikke mulig å avgjøre på basis av dette sitatet og andre uttalelser om tjenesten i denne undersøkelsen. En usikkerhetsfaktor er blant annet hvor godt kjent kontolet er i ulike miljøer og dermed hvor sannsynlig det er at de erfaringer man får høre om faktisk blir knyttet til rett instans eller kontor og kan veies opp mot annen informasjon man måtte ha om samme miljø. Det ser blant annet ut til at folk i ulike innvandrermiljø ikke helt klarer å skille mellom for eksempel Familievernkontolet og krisesenteret. En følelse av ikke å bli møtt med det behovet de har eller å ikke bli forstått, kan også, som nevnt ovenfor, gjelde andre offentlige instanser. Det samme gjelder «historier som går».

En av de kvinnelige informantene har selv gått, og går fortsatt, i parterapi på Familievernkontolet. Hun forteller at hun opplever tilbudet som godt.

«Vi har jo hatt en del kontakt, meg og min mann, med Familievernkontolet, og den første kontakten følte vi at vi hadde ikke så stort utbytte av å gå der med den terapeuten vi hadde, mens nå, vi går jo der enda, vi har bedre utbytte. For vi har en terapeut som møter oss på en god måte da, og forstår oss. Så det har jo litt sånn med kjemi og gjøre også tenker jeg» (kvinne, land anonymisert).

Hun understreker at hun og hennes ektefelle oppsøkte kontolet på grunn av ekteskapelig utfordringer som ifølge henne selv ikke kan relateres til religion eller kultur. Å bli møtt på en god og profesjonell måte behøver dermed ikke alltid å knyttes opp mot kulturkompetanse. Likevel kan det i dette tilfellet sies å være høyst nærliggende i den forstand at å se ekteparet og individene før det muslimske paret (kulturen) også er en form for kultur-

kompetanse. Informanten sier videre at: «Jeg personlig synes det er et flott tilbud».

EGET TILBUD FOR MUSLIMSKE FAMILIER?

Blant informantene er det bare nøkkelinformant 3, imamen, som eksplisitt mener at muslimer burde ha et eget tilbud, fysisk adskilt fra eksisterende tilbud. Dette fremkommer når vi spør om en imam kan henvise til krisesenteret og svaret er at «muslimer burde ha sitt eget krisesenter». På spørsmål om dette har blitt diskutert innad i moskeen, svarer imamen at dette ikke har blitt prioritert på grunn av manglende tid og ressurser («saken er den at vi har så mange andre ting å gjøre og vi kan ikke gjøre alt»). Nøkkelinformant 1, minoritetsrådgiver, er på sin side åpen for at et tilbud rettet spesifikt mot muslimske familier kan være en del av et offentlige tilbudet som er rettet mot alle, uavhengig av etnisk eller religiøs bakgrunn.

«Det [et tilbud rettet mot muslimske familier] kunne funnet sted i regi av familievernkontolet for eksempel, ikke sant.

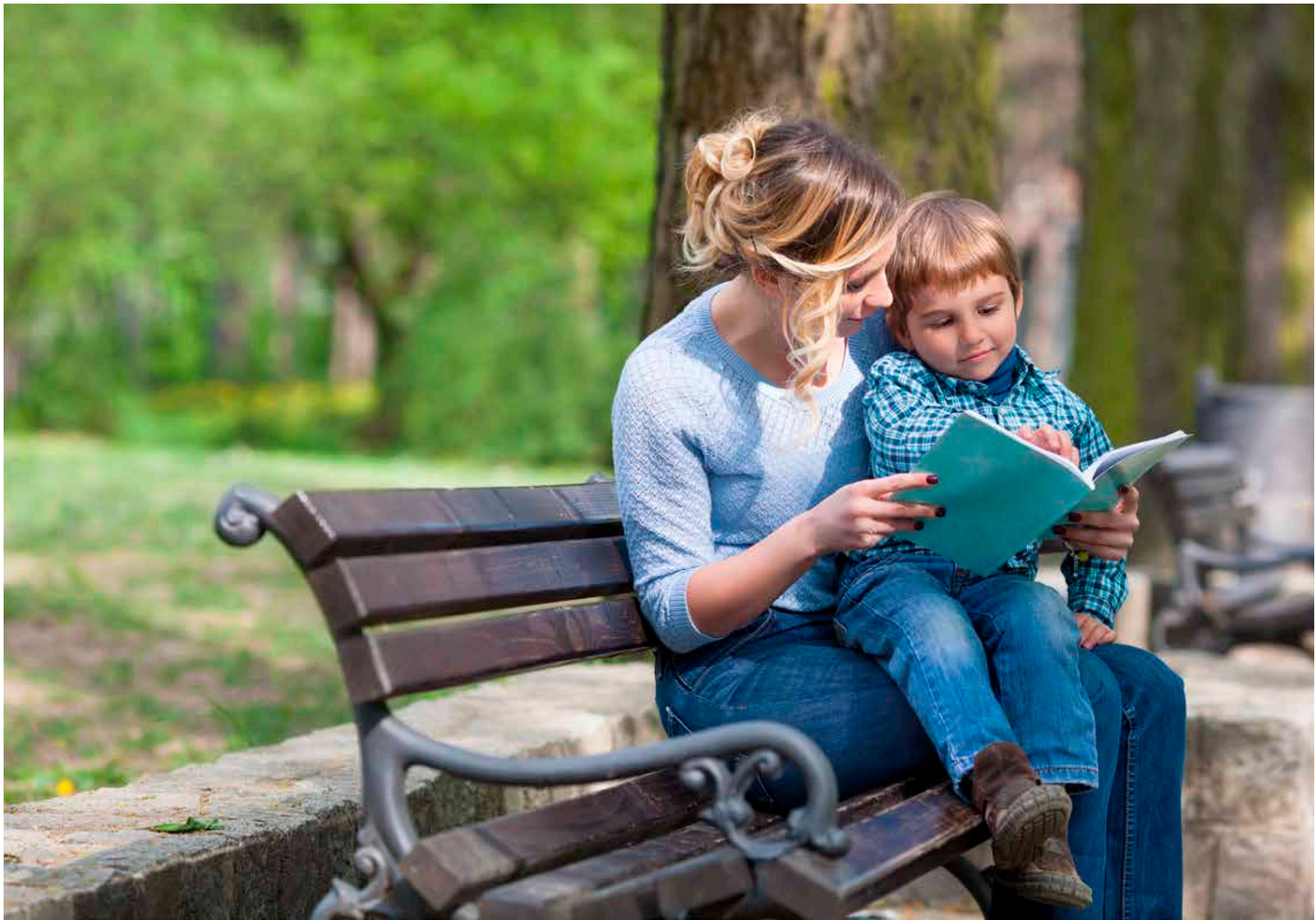
Men de må de jo kanskje ha en med en annen bakgrunn, og kanskje ikke bare ha et blenda-hvitt kontorlandskap»

(Nøkkelinformant 1, minoritetsrådgiveren).

I fokusgruppeintervjuet i rapporten fremkommer det i stor grad at å skille det «norske» og det «muslimske» vil kunne føre til et enda tydeligere skille mellom de to gruppene og deltakerne i intervjuet fraråder en slik segregering.

Informasjon og interkulturell kompetanse Informantene mener at forbedringspotensialet med tanke på å nå ut til og møte minoritetsfamilier, først og fremst ligger i å bedre informasjonen om at tjenesten eksisterer og i å møte familiene med *interkulturell* kompetanse som viser til evnen til å kommunisere hensiktsmessig og passende i en gitt situasjon i forhold til mennesker med en annen kulturell bakgrunn. Å være kritisk til egne holdninger og reflektere over hvilken rolle de spiller i måten man møter familier med minoritetsbakgrunn på, er her sentralt.

ICDP-FORELDREVEILEDNINGSPROGRAM

DAG GÅRDEN, FAMILIEVERNKONTORET OTTA

ICDP er et foreldreveiledningsprogram, et tilbud til foreldre med barn i alderen 0-18 år. ICDP står for International Child Development Program. Det er utviklet av den norske psykologiprofessoren Karsten Hundeide som beskriver programmet som relasjonsorientert og empatibasert: «Nyere forskning viser at dersom barnets utvikling skal forløpe optimalt, trenger det sensitiv assistanse fra nære omsorgsgivere som både kan skape følelsesmessig trygghet og tillit, og som også kan veilede barnet til å forstå og mestre de utfordringer som det vil møte når det vokser opp». Programmet retter blikket mot samspillet mellom omsorgsgivere og barn og benytter en metodikk som har som mål å fremme foreldres iboende evner til å gi god omsorg. ICDP er et forebyggende program og passer for alle omsorgsgivere som har lyst til å bli enda mer bevisst i sin rolle. Programmet har bred internasjonal utbredelse og finnes her i Norge i to utgaver. En utgave for etnisk norske familier og en for familier med minoritetsbakgrunn. Viktige komponenter er:

- 7 prinsipper for sensitivisering av omsorgsgivere
- 8 temaer for godt samspill
- Omsorgsgivers oppfatning av barnet
- Sonen for empati og empatisk identifikasjon
 - Den emosjonelle dialogen
 - Den meningsskapende og utvidende dialogen
 - Den regulerende dialogen

DET Å VÆRE FORELDRE

Som foreldre har vi mange glæder og utfordringer. I en travel hverdag blir det lite tid til å tenke over hvordan vi er som foreldre og hvor viktige vi er for barna våre. I program for foreldreveiledning legges det til rette for å møte andre foreldre, dele erfaringer og drøfte glæder og utfordringer når det gjelder forholdet mellom barn og foreldre. Målsettingen er å finne i tryggheten og bekreftelsen på å være gode foreldre ved å bli mer bevisst på hva vi gjør som er bra for barna. Det gis ingen oppskrifter, men hjelp til å finne egne løsninger for egne barn – gjennom samtaler

og øvelser i gruppen, og oppgaver som prøves ut i hjemmet. Ved familievernkontoret Otta ble det i 2015 gjennomført to kurs for etnisk norske familier. Til sammen deltok 14 foreldre på disse kursene. Foreldre sier at programmet har vært til stor hjelp og at de har blitt mer bevisst i sin omsorgsrolle. Ikke minst sier de at de har lært mye av hverandre gjennom åpent å dele tanker og erfaringer. Flere har også sagt at de gjennom programmet har tilegnet seg en del redskap som har gjort det lettere å lese og møte barns behov. Ved evaluering var det flere som nevnte «ICDP-huset»

ICDP HUSET

Kjelleretasjen består av «barnet som subjekt». Dette er fundamentet og retter oppmerksomheten mot at vår egen oppfatning og grunninnstilling overfor barnet vil legge premisser for vårt daglige samspill. I første etasje i huset ligger den emosjonelle dialogen. I andre den meningsskapende og utvidende dialogen og på loftet ligger den regulerende dialogen. Noe av hovedpoenget er å vise at

loftet kan være avhengig at vi går veien fra kjelleren, via de to dialogene i 1. og 2. etasje før vi kommer til reguleringen på toppen. De fleste foreldrene i våre grupper sa at de har en tendens til å gå rett til toppetasjen og direkte på regulering og avledning i mange situasjoner. Ved evaluering var det en forelder som sa det slik: «Når jeg kommer i vanskelige situasjoner så tenker jeg på huset. Da begynner jeg i bunnen. Går over broen til hans verden og prøver å få fatt i hva sønnen min ønsker, hva han prøver å få til. Etter dette tenker jeg: Hvilke følelser er det som styrer? Når jeg har fått tak i dette, vet jeg mye mer om hvordan dette ser ut for han. Da kan jeg snakke med han om det. Det kan ende opp med et nei på toppen, men før dette kommer, har jeg da fått sagt at jeg har hørt hva han vil og forstått hva han føler. Jeg har også fått gitt en forklaring på hvorfor jeg ikke synes dette er en god ide. Han har mye lettere for å akseptere et nei når jeg gjør det slik og det blir færre sinneutbrudd både fra han og meg».

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

ART AV VIRKSOMHETEN

Stiftelsen Kirkens Familievern er en stiftelse for kirkelige familievernkontor. Stiftelsens formål er å yte hjelp til familier, par og enkeltpersoner der det foreligger vansker, konflikter eller kriser i familien, eller som ønsker å forebygge slike vansker knyttet til samliv og samhandling. Stiftelsen skal gjennom sin virksomhet styrke familie, ekteskap, foreldreskap, samliv og ensliges stilling i kirke og samfunn. Virksomheten har en kristen diakonal forankring, og skal hjelpe klienter ut fra deres forutsetninger uansett sosial status, livsførsel, legning, religiøs tro eller politisk overbevisning.

Stiftelsen Kirkens Familievern består ved utgangen av 2015 av 11 familievernkontor som ligger i henholdsvis Øst-Finnmark, Mosjøen, Sør-Trøndelag, Haugalandet, Sør-Rogaland, Øvre Telemark, Hallingdal, Ringerike, Otta, Follo og Oslo. Det er en liten sentral administrasjon i Oslo.

REDEGJØRELSE FOR FREMTIDIG UTVIKLING

Stiftelsen har i 2015 i stor grad løst målene som ble satt for året. Vi ønsker i 2016 fortsatt å kunne tilby våre tjenester i den samme grad som tidligere, samt at driften kan drives økonomisk forsvarlig. Alle avtaler med Bufetat er videreført fra 2015.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Stiftelsens driftsinntekter viser en økning fra forrige år på 15,7 %. Dette er en følge av statens styrking til familie- vernet.

NØKKELTALL FRA RESULTATREGNSKAPET

	2015	2014
Driftsinntekter	110 853 660	95 787 973
Resultat av ordinær drift	1 231 396	176 567
Endring pensjonsforpliktelser	2 982 769	15 255 351
Årets resultat	4 214 165	15 431 918

Egenkapital pr. 31.12.2015 er kr 8 742 044.

FINANSIELL RISIKO

Inntektene består i hovedsak av driftstilskudd fra Bufetat. I henhold til driftsavtalen skal ubenyttede midler av tilskuddet tilbakeføres. Dersom driftskostnadene overstiger tilskuddet, må dette dekkes av stiftelsens egenkapital. Løpende betalbare pensjonsutgifter dekkes i

henhold til driftsavtalen av Bufetat, dermed er usikkerhet knyttet til pensjonsutgifter eliminert.

FORTSATT DRIFT

Driftsavtalene er videreført, stiftelsen har positiv drift, god likviditet og positiv egenkapital. Styret og daglig leder bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet.

RESULTATDISPONERINGER

Stiftelsens overskudd på kr 4 214 165 føres mot annen egenkapital.

ARBEIDSMILJØ

Det har vært et sykefravær i 2015 på totalt 4,43 %, av dette er 1,0 % korttidsfravær og 3,43 % langtidsfravær over 16 dager. Styret anser arbeidsmiljøet i stiftelsen som tilfredsstillende og har ikke iverksatt spesielle tiltak på dette området i 2015. Det har ikke vært skader eller ulykker i løpet av 2015.

FORSKNING OG UTVIKLINGSAKTIVITETER

Stiftelsen har i 2015 deltatt i faglig utviklingsarbeid.

LIKESTILLING

Stiftelsens personalpolitikk anses å være kjønnsnøytral på alle områder. Etter vår oppfatning er likestillingsspørsmål tilfredsstillende ivaretatt, og det er ikke iverksatt eller planlagt konkrete tiltak innenfor dette området. Det er ikke mottatt tilbakemeldinger om at noen opplever selskapets personalpolitikk som kjønnsdiskriminerende.

Styret mener at det ikke gjøres forskjeller på ansatte, eller ved ansettelse, på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion eller livssyn. Vi tilstreber at alle våre lokaler skal være tilgjengelig for ansatte og brukere.

Stiftelsen har ved årets utgang 164 ansatte fordelt på 112 årsverk, 44 menn og 119 kvinner. Stiftelsens styre består av 3 kvinner og 4 menn, 3 kvinnelige varamedlemmer. Ledergruppen består av 5 kvinner og 6 menn.

YTRE MILJØ

Stiftelsen Kirkens Familievern har ingen virksomhet som påvirker det ytre miljø.

Oslo, 07.03.2016

Helge S. Gaard
Styreleder

Tor B. Jørgensen
Styremedlem

Inger Elisabeth Sagedal
Styremedlem

Inger Lise Hansen
Styremedlem

Morten Müller-Nilssen
Nestleder

Vigdis Eriksen
Styremedlem

Sissel Roland
Styremedlem

Benita Christensen
Daglig leder

STIFTELSESSTYRET

HELGE GAARD
(STYRLEDER)

MORTEN MULLER NILSEN
(NESTLEDER)

GEIR LIPPESTAD
STYREMEDLEM

INGER ELISABETH SAGDAL
STYREMEDLEM

SISSEL ROLAND
STYREMEDLEM

TOR B. JØRGENSEN
STYREMEDLEM

RANDI TETLIE BEKKVIK
STYREMEDLEM

INGER LISE HANSEN
VARAMEDLEM

ODDBJØRG AASEN BJØRDAL
VARAMEDLEM

VIGDIS ERIKSEN
VARAMEDLEM

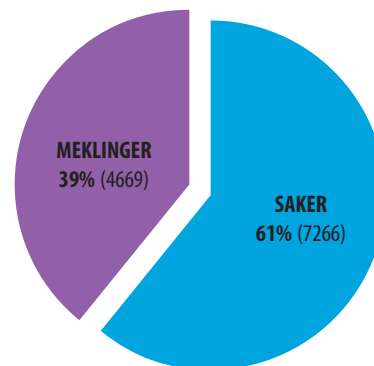
STATISTIKK 2015

Stiftelsen Kirkens Familievern (SKF) består av 11 kontorer over hele landet. Kontorene tilbyr samtaler og meklinger til par, enkeltpersoner og familier som opplever utfordringer i nære relasjoner. Utadrettet tilbyr SKF ulike kurs og veiledning til publikum og hjelpeapparat. Her vises statistikk over denne virksomheten. Tallene er hentet fra familiekontorenes fagprogram FADO, et fellesprogram for statlige kontorer, SKF- kontorer og andre.

SAMTALER OG MEKLINGER

Når folk henvender seg til familievernkontorene tilbys det samtaler (kliniske saker) og meklinger. Samtaler tilbys når det oppleves vansker, konflikter eller krise i nær familie og i foreldresamarbeidssaker. Mekling tilbys gifte og samboer som skal flytte fra hverandre. Mekling er og til foreldre som ikke bor sammen, men som vil gjøre endringer mht foreldreansvar, bosted eller samvær for felles barn.

I 2015 hadde SKF til sammen 11 935 nye henvendelser av kliniske saker og meklinger. Av disse var 7 266 (61 %) kliniske saker og 4 669 (39 %) meklinger (se figur 1).

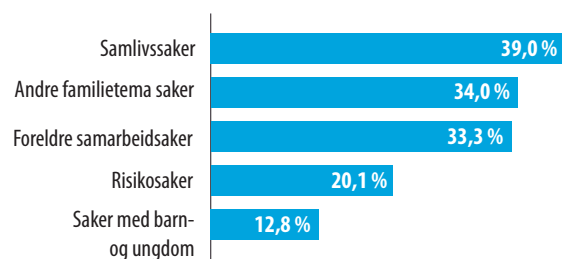
Figur 1. SKF2015. Fordeling av saker og meklinger.
Totalt 11935 saker

	2014	2015	ENDRING I ABSOLUTTE TALL OG % 2014–2015
SAKER	6 937	7 266	329 (4,7 %)
MEKLINGER	5 078	4 669	-409 (-8,1 %)
TOTALT	12 015	11 935	-80 (-0,7 %)

Tabell 1. Samlet antall saker. 2014-2015

ENDRINGER I ANTALL SAKER OG MEKLINGER

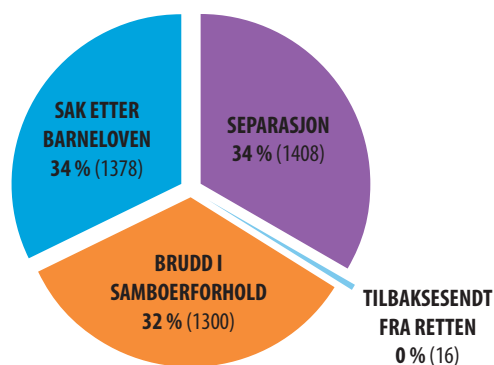
Tabellen viser antall saker og meklinger i perioden 2014 til 2015. Det har totalt sett vært en svak nedgang på 0,7 % (80 saker), fra 12 015 til 11 935 i denne perioden. Tabellen viser en økning i antall kliniske saker på 4,7 % (329 saker), fra 6 937 til 7 266. Og en nedgang i antall meklinger på 8,1 % (409), fra 5 078 til 4 669.

Figur 2. SKF 2015. Fordeling av tema i kliniske saker. Prosent

ULIKE TYPER SAMTALER

I en samtale kan det være flere tema. Det tema som er vanligst er «Samlivstema» som er i 39 % av sakene. Deretter følger «Andre familietemasaker» (34 %), «Foreldresamarbeid» (33,3 %), «Risikosaker» (20,1 %) og «Barn og ungdom» (12,8 %) (se figur 2).

Figur 3. SKF 2015. Ulike typer mekling, Antall og prosent

ULIKE TYPER MEKLING

En skiller mellom ulike typer mekling. I 2015 var det 1 408 (34 %) meklinger i forbindelse med separasjon. Det var 1 300 (32 %) meklinger knyttet til brudd i samboerforhold og 1 378 (34 %) meklinger var knyttet til sak etter barne-loven. Til sammen 16 saker var tilbakesendt fra retten (se figur 3). I 2014 var 35 % (1 580) av meklingene knyttet til separasjon, 32 % (1 425) brudd i samboerforhold og 33% (1 452) «barnelovssaker». 14 saker (0 %) var tilbakesendt fra retten.

	2014	2015	ENDRING I ABSOLUTTE TALL OG % 2014–2015
KLINISKE SAMTALER	28 128	29 465	1 337 (4,8 %)
MEKLINGER	7 338	6 891	- 447 (- 6,1 %)
TOTALT	35 466	36 356	890 (2,5 %)

Tabell 2. Samlet antall klientkonsultasjoner. 2014-2015

ANTALL KONSULTASJONER

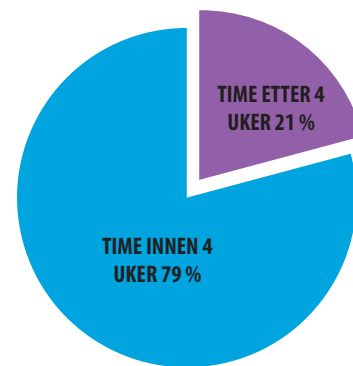
Tabellen viser antall klientkonsultasjoner i kliniske samtaler og meklinger i perioden 2014 til 2015. Det har totalt sett vært en økning på 2,5 % (890 konsultasjoner) i denne perioden, fra 35 466 til 36 356. Tabellen viser en økning på 4,8 % for kliniske saker og en nedgang på 6,1 % for meklinger i denne perioden.

	BUFETAT FINANSIERING	ANNEN FINANSIERING
GRUPPER FOR PUBLIKUM	43	13
SAMLIVSKURS	17	8
ANDRE UTADRETTA TILTAK	42	9
UNDERVISNING/VEILEDNING AV STUDENTER	6	2
VEILEDNING/KONSULTASJON AV HJELPEAPPARAT	70	4
KURS/UNDERVISNING FOR HJELPEAPPARAT	26	4
INFORMASJON/MEDIA	19	0
TILSYN	13	
TOTALT	236	40

Tabell 3. Utadrettet arbeid 2015

UTADRETTET ARBEID

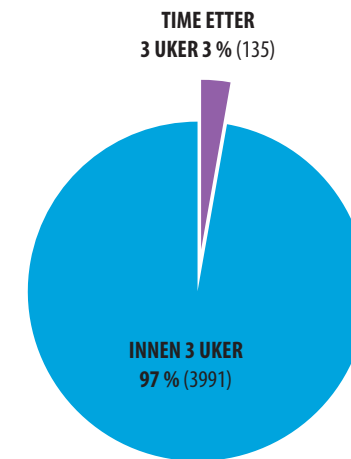
Familievernkontorene driver ulikt utadrettet arbeid. I 2015 var det tilsammen 276 slike tiltak. De fleste tiltakene (236) er finansiert gjennom tilskudd fra Bufetat. De andre tiltakene (40) er finansiert via andre. Dette er en nedgang fra året før (2014) der en hadde 299 tiltak.

Figur 4. SKF 2015. Ventetid, kliniske saker.
Andel som får time før eller etter 4 uker

VENTETID – TIME TIL SAMTALE

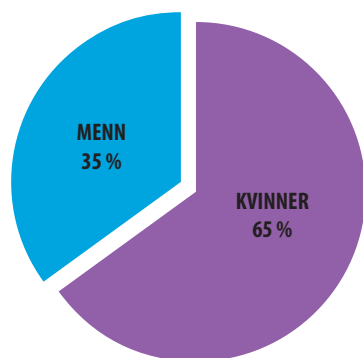
Tilsammen 79 % (5621) av de som henvendte seg til familievernkontorene med ønske om en samtale fikk det innen fire uker. Tilsammen 21 % (1527) fikk time etter fire uker (figur 4).

Figur 5. SKF 2015. Ventetid meklinger.
Andel og antall som får time før og etter 3 uker

VENTETID – TIME TIL MEKLING

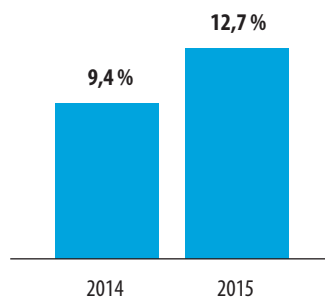
De fleste som begjærer mekling (97 %) får time til mekling innen tre uker. 3 % får time etter tre uker.

Figur 6. SKF 2015. Andel menn og kvinner som henvender seg til Familiekontoret

MENN SOM HENVENDER SEG

Det er i hovedsak kvinner som henvender seg for å få time til samtale eller mekling. I 2015 var det 65 % kvinner som tok kontakt og 35 % menn (se figur 6).

Figur 7. SKF 2014 - 2015. Barns deltagelse i kliniske saker og meklinger. Andel av nye saker

BARN

Andelen barn som deltok i samtale eller mekling i 2015 var på 12,7 % (1 416) av totalt antall nye saker. I 2014 var andelen barn som deltok på 9,4 % (1 059) (figur 7).

Stiftelsen Kirkens Familievern

STIFTELSEN KIRKENS FAMILIEVERN
TLF: 23 33 22 20 · E-POST: POST@KIRKENSFAMILIEVERN.NO
WWW.FAMILIEVERN.NO

